

POWIATOWY URZĄD PRACY W RADOMIU

ul. Ks. Łukasika 3, 26-600 Radom

Tel: 048 384-20-74/75, Fax: 048 363 48 73

www.pupradom.pl

[e-mail: wara@praca.gov.pl](mailto:wara@praca.gov.pl)

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH GMINA RADOM I PÓŁROCZE 2010 ROKU

Radom - październik 2010 rok

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
1.1 CEL OPRACOWANIA	4
1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA	5
1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
2. POZIOM BEZROBOCIA W MIEŚCIE I GMINIE RADOM	6
3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW	
(GRUP ZAWODÓW)	10
3.1 BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET	12
3.2 BEZROBOCIE WŚRÓD ABSOLWENTÓW	12
3.3 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE	13
4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	
(GRUP ZAWODÓW)	14
5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	16
5.1 ZAWODY DEFICYTOWE	16
5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE	19
5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	21
6. WNIOSKI	23
7. SPIS TABEL	27
8. SPIS WYKRESÓW	27

1. WSTĘP

Bezrobocie: zjawisko społeczne, polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy oraz deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia. W obecnych czasach jest to jeden z najtrudniejszych problemów społecznych, gospodarczych a także politycznych.

Stopa bezrobocia: iloraz liczby osób bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo w danej kategorii ludności.

Przyczyn bezrobocia jest wiele. Chcąc lepiej poznać mechanizmy oraz zmiany zachodzące na rynku pracy, które mogą pomóc w walce z tym zjawiskiem, opracowywane są różnego rodzaju analizy. Jedną z nich to „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, którego sporządzenie należy do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu zgodnie z zapisem Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku, tekst jednolity z dnia 9 kwietnia 2008 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9 ust. 1 pkt 9) opracował „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” za pierwsze półrocze 2010 roku.

„*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych*” to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Niniejszy raport zawiera analizę skali i struktury bezrobocia rejestrowanego w mieście i gminie Radom w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy ofert zatrudnienia. Bada, także zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę pracowników.

Używane w raporcie określenia: zawód, zawody i specjalności, grupa zawodów wynikają z nazewnictwa stosowanego w „Klasyfikacji zawodów i specjalności”. Struktura klasyfikacji jest wynikiem grupowania zawodów na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności) z uwzględnieniem obydwu aspektów kwalifikacji, tj. ich poziomu i specjalizacji.

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” opracowywany jest dwa razy w roku.

1.1 CEL OPRACOWANIA

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie głównych parametrów, które charakteryzują rynek pracy miasta i gminy Radom. Dane dotyczące bezrobocia (stopa bezrobocia, bezrobocie według zawodów) oraz ofert pracy według zawodów (grup zawodów) mogą posłużyć jako źródło informacji między innymi do:

- określenia kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych,
- planowania działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego,
- podnoszenia jakości pośrednictwa pracy,
- opracowania strategii rozwoju miasta, gminy, powiatu,
- merytorycznego uzasadnienia realizacji projektów, które są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Główni użytkownicy opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” to:

- Powiatowe Urzędy Pracy,
- Wojewódzkie Urzędy Pracy,
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- Władze oświatowe,
- Instytucje szkoleniowe,
- Inne.

1.2 PODSTAWA OPRACOWANIA

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla miasta i gminy Radom, przedstawiający sytuację w pierwszym półroczu 2010 roku, został sporządzony przy wykorzystaniu następujących źródeł:

- „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, Departamentu Rynku Pracy, Warszawa 2003,
- Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy”. Stan za pierwsze półrocze 2010 roku,
- Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności”. Stan za pierwsze półrocze 2010 roku,
- Rozporządzenie z 01.06.2007 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakres jej stosowania (Dz.U. Nr 106, poz. 728),
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001 z dnia 20.04.2004 r.; tekst jednolity z dnia 9 kwietnia 2008 r. Dz.U. Nr 69, poz. 415)
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2004 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej (Dz.U. Nr 195, poz. 2004, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2005 r. w sprawie polskiej klasyfikacji działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289 z późn. zm.).

1.3 METODOLOGIA OPRACOWANIA

W obecnych czasach niezbędnym jest dostosowanie systemu kształcenia do wciąż zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Należy więc zastosować sprawny system informacyjny oparty na weryfikacji i analizie danych (poziom bezrobocie, struktura bezrobocia oraz oferty pracy). Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej opracował metodologię wyodrębniania zawodów nadwyżkowych i deficytowych, na podstawie, której powstał niniejszy raport.

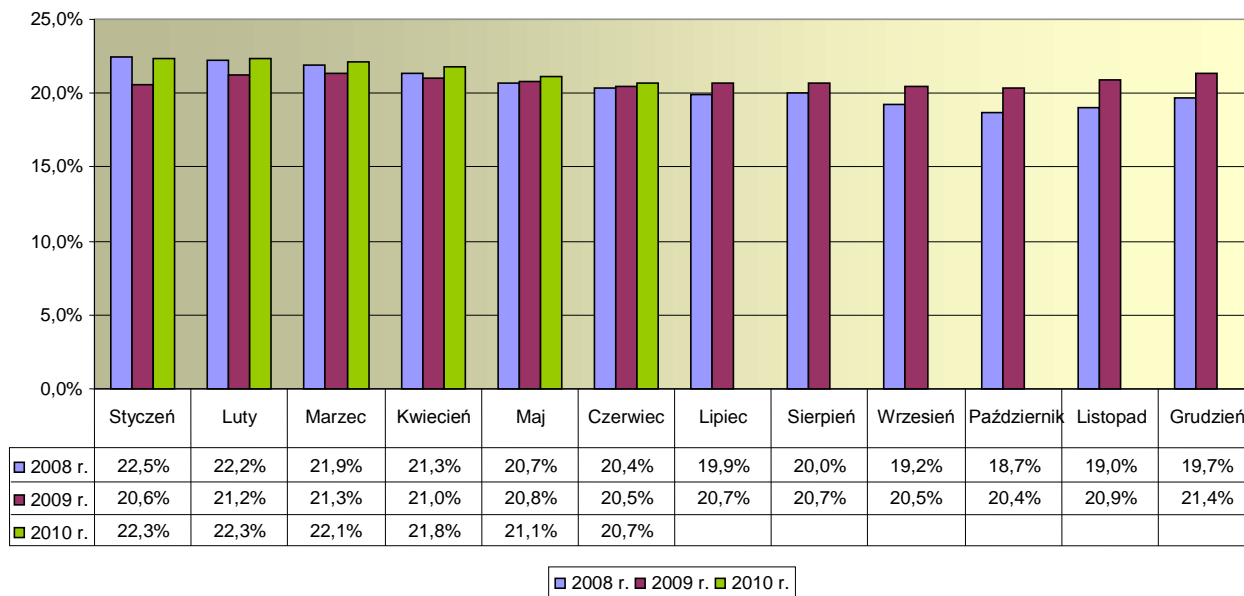
2. POZIOM BEZROBOCIA W MIEŚCIE I GMINIE RADOM

Stopa bezrobocia w mieście i gminie Radom, pod koniec czerwca 2010 roku ukształtowała się na wysokim poziomie 20,7%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu pozostawało 19324 zarejestrowanych osób. 9295 to kobiety, które stanowiły 48,1% ogółu bezrobotnych. Wskaźniki świadczą o bardzo podobnej sytuacji kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy.

Wykres nr 1 znajdujący się poniżej w szczegółowy sposób przedstawia sytuację na radomskim rynku pracy, począwszy od 2008 roku.

Wykres nr 1

Stopa bezrobocia w mieście i gminie Radom na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

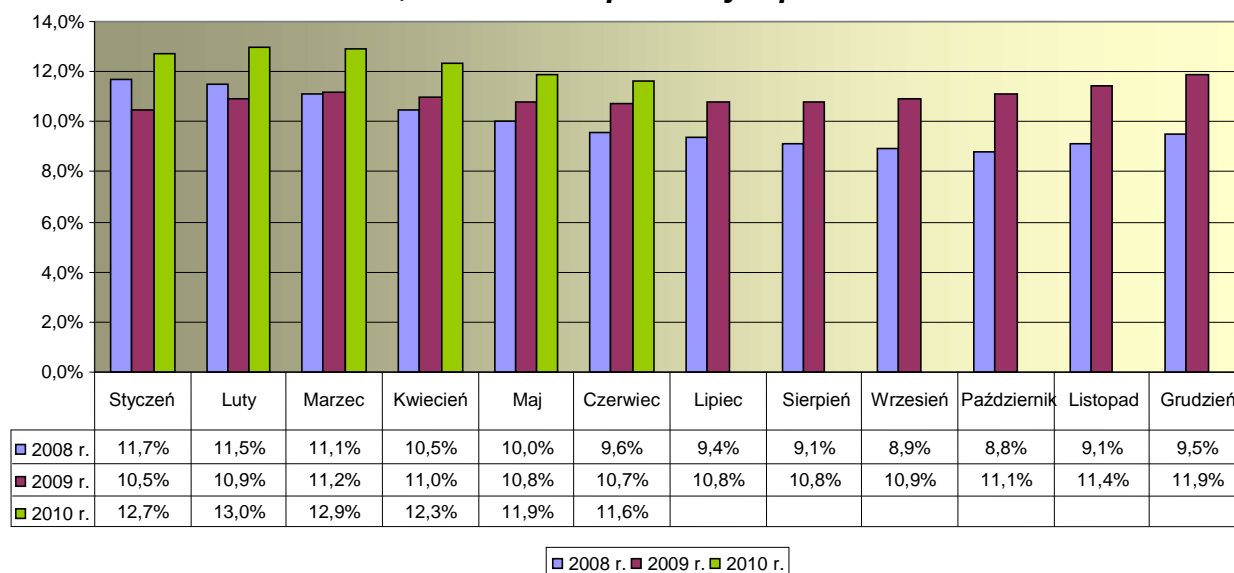

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 2 oraz Wykres nr 3, zamieszczone poniżej przedstawiają jak kształtowała się stopa bezrobocia w latach 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku w Polsce a także w województwie mazowieckim.

Wykres nr 2

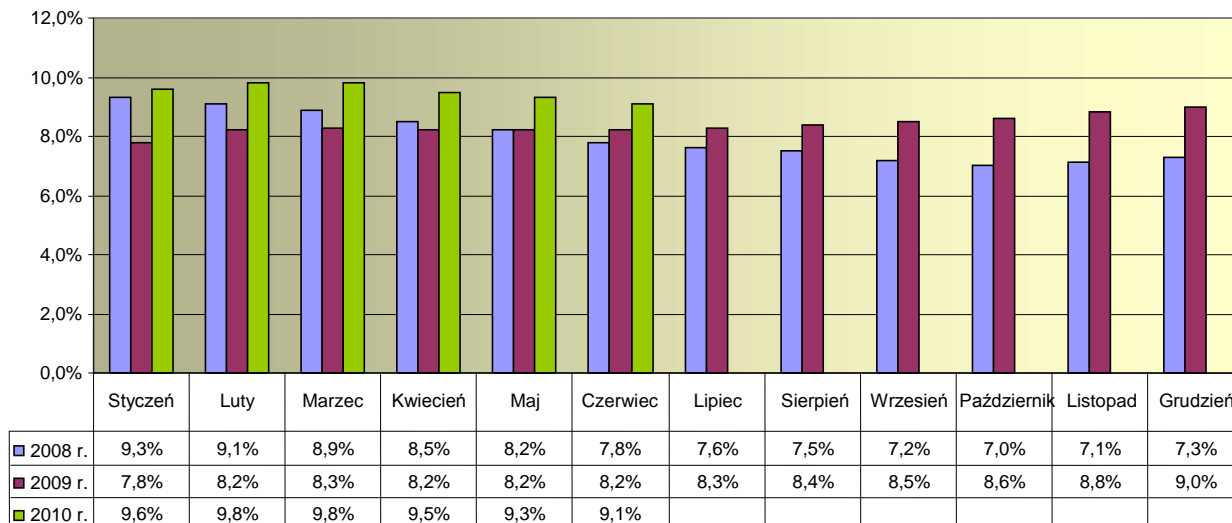
Stopa bezrobocia w Polsce na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Wykres nr 3

Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku.

■ 2008 r. ■ 2009 r. ■ 2010 r.

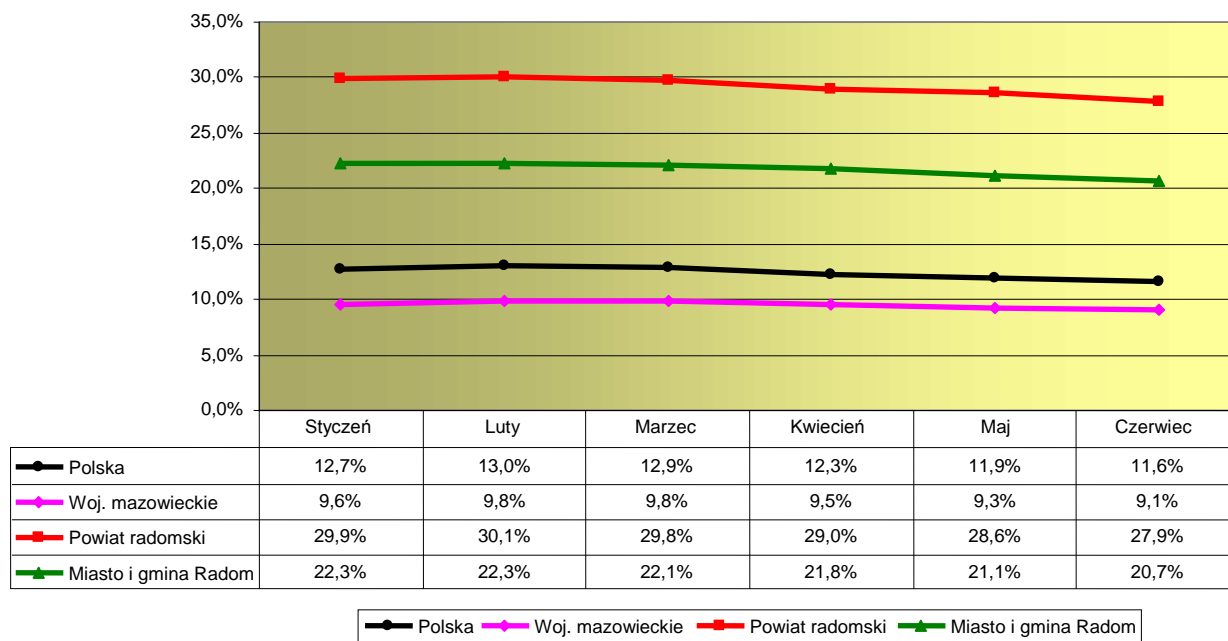
Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Szczegółowa analiza danych zebranych na Wykresach: nr 1, nr 2 oraz nr 3 jednoznacznie pokazuje, że sytuacja osób bezrobotnych zamieszkujących teren miasta i gminy Radom, na przestrzeni trzech ostatnich lat (2008, 2009 oraz pierwsze półrocze 2010 roku), uległa nieznacznej poprawie. W stosunku do stycznia 2008 roku obserwowaliśmy spadek poziomu bezrobocia o niespełna 2 punkty procentowe, z 22,5% do 20,7% (czerwiec 2010 rok). Porównując analogiczne wskaźniki z województwa mazowieckiego oraz Polski (stan na koniec czerwca 2010 roku), stwierdzimy, iż sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal bardzo trudna. W Polsce stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 11,6%. W województwie mazowieckim wskaźnik ten w ciągu całego roku miał wartość jednocyfrową, osiągając pod koniec omawianego okresu wielkość 9,1%.

Opisane powyżej różnice przedstawia Wykres nr 4 zamieszczony na stronie nr 9.

Wykres nr 4

Stopa bezrobocia w pierwszym półroczu 2010 roku (Polska, województwo mazowieckie, powiat radomski oraz miasto i gmina Radom).

Wykres sporządzony na podstawie danych GUS.

Pierwsze półrocze 2010 roku to niewielka poprawa sytuacji na rynku pracy. W całej Polsce obserwowaliśmy spadek stopy bezrobocia. Tendencja ta utrzymywała się praktycznie przez kolejne sześć miesięcy, z niewielkim wahaniami w miesiącu lutym. Porównując dane dotyczące Polski, województwa mazowieckiego, powiatu radomskiego oraz samego miasta i gminy Radom widzimy, że we wszystkich przypadkach nastąpił spadek opisywanego wskaźnika od 0,5 punktu procentowego w województwie mazowieckim do 2 punktów procentowych w powiecie radomskim (w stosunku do stycznia 2010 roku).

3. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Jednym z elementów „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” jest analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów). Zagadnienie to można rozpatrywać na różnych poziomach:

- 10 wielkich grup zawodowych,
- 30 dużych grup zawodowych,
- 116 grup średnich,
- 392 grupy elementarne,
- 1770 zawodów i specjalności.

Niniejszy raport został opracowany (na podstawie zaleceń Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej) w oparciu o kody sześciocyfrowe (np. Fryzjer 514102) czyli zawody i specjalności. Naszym zdaniem jest to najbardziej przejrzysta forma zobrazowania bezrobocia na radomskim rynku pracy.

Jak wynika z danych zebranych w Załączniku nr 3 do sprawozdania MPiPS-01, pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku najliczniej występujące zawody wśród osób bezrobotnych z terenu miasta i gminy Radom to: Sprzedawca (522107), Robotnik budowlany (931301), Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych) (419101), Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (932104), Obuwnik przemysłowy (744304), Sprzątaczką (913207) oraz Szwaczka (743604). Liczną grupę stanowili również: Bezrobotni bez zawodu (000000), Ślusarz (722204) oraz Magazynier (413103). Profesje te wraz z charakteryzującymi je danymi liczbowymi zostały zebrane w Tabeli nr 1, znajdującej się na stronie nr 11.

Porównując bieżącą strukturę bezrobotnych według zawodów, do adekwatnej z końca 2009 roku stwierdzamy, że wyglądają bardzo podobnie. Pozostały takie same zawody, jedynie kolejność oraz dane liczbowe uległy lekkim zmianom.

Tabela nr 1. Struktura bezrobotnych wg zawodów

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	Bezrobotne Kobiety
1.	000000	Bez zawodu	2445	1147
2.	522107	Sprzedawca	2121	1593
3.	931301	Robotnik budowlany	694	3
4.	419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	640	545
5.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	546	249
6.	744304	Obuwnik przemysłowy	518	439
7.	913207	Sprzątaczką	439	424
8.	743604	Szwaczka	410	404
9.	722204	Ślusarz	347	52
10.	413103	Magazynier	319	56
11.	515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	269	42
12.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	261	0
13.	743304	Krawiec	239	202
14.	712102	Murarz	239	2
15.	832101	Kierowca samochodu osobowego	206	5

Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w mieście i gminie Radom pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku. Bezrobotni w tych zawodach generują 50,2% ogółu osób bezrobotnych.

Tabela nr 1 przedstawia zawody, w których liczba osób bezrobotnych była największa. Przeprowadzenie rzetelnej analizy rynku pracy wymaga dodatkowego przyjrzenia się tym grupom bezrobotnych, których udział w ogólnej liczbie osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu jest znaczny. Należą do nich kobiety, absolwenci oraz osoby długotrwale bezrobotne.

3.1 BEZROBOCIE WŚRÓD KOBIET

Bardzo dużą grupę bezrobotnych stanowią kobiety. Pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu pozostawało 9295 kobiet, które stanowiły 48,1% ogółu bezrobotnych.

Najczęściej występującymi zawodami wśród wyżej wymienionej grupy (pomijając profesje wymienione w Tabeli nr 1 znajdującej się na stronie nr 11) były: Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich) – 148 kobiet, Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji) – 141 kobiet, Kasjer handlowy – 134 kobiety, Pakowacz – 130 kobiet, Kucharz – 111 kobiet, Ekonomista – 91 kobiet oraz Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży) – 85 kobiet.

3.2 BEZROBOCIE WŚRÓD ABSOLWENTÓW

Kolejną grupą bezrobotnych, na którą należy zwrócić szczególną uwagę są absolwenci. Pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu pozostawało 363 absolwentów (w tym 208 kobiet). Stanowili oni niewielki odsetek ogółu bezrobotnych, jedynie 1,9%. Wskaźniki te pokazują jednak w jakich zawodach, młodzi ludzie mają trudności ze znalezieniem pracy. Zmuszają również do zastanowienia nad wyborem kierunku kształcenia.

Największa liczba osób z tej grupy nie posiadała zawodu 51 (w tym 32 kobiety). Kolejne profesje to: Sprzedawcy 21 osób (w tym 16 kobiet), Ekonomiści 21 osób (w tym 16 kobiet), Specjaliści zastosowań informatyki 15 osób (w tym 4 kobiety), Specjaliści administracji publicznej 10 osób (w tym 6 kobiet), Nauczyciele wychowania fizycznego 9 osób (w tym 2 kobiety), Mechanicy pojazdów samochodowych 8 osób (w tym 2 kobiety), Fizjoterapeuci 8 osób (w tym 4 kobiety). Kolejne zawody, gdzie liczba bezrobotnych absolwentów nie przekraczała 7 osób to między innymi: Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych), Pedagog oraz Inżynier technologii chemicznej.

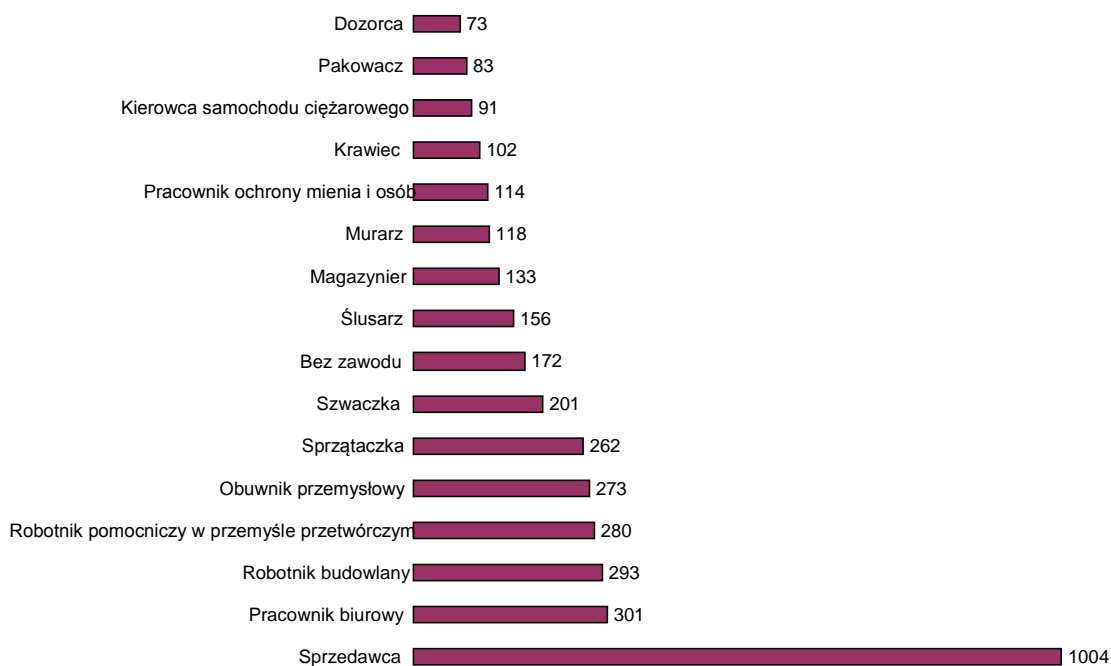
3.3 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWALE BEZROBOCIE

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu, 6973 (w tym 3685 kobiet) to osoby pozostające w rejestrze ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, tzw. długotrwale bezrobotni. Liczba ta stanowi 36,1% ogółu zarejestrowanych. Tak duży odsetek zmusza więc do bliższego przyjrzenia się zawodom, których udział w tej grupie jest znaczny.

Sytuację osób długotrwale bezrobotnych prezentuje Wykres nr 5 znajdujący się na stronie nr 13.

Wykres nr 5

Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwale bezrobotnych

Wykres sporządzony na podstawie tabeli T-I/P-1 Bezrobocie według zawodów w mieście i gminie Radom.
Stan pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Z analizy danych zebranych na Wykresie nr 5 wynika, że dominujący, z bardzo dużą przewagą liczebną zawód to Sprzedawca. 75,7% ogółu osób długotrwale bezrobotnych posiadających w/w profesję stanowiły kobiety.

4. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Bardzo ważnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie skali nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Dane te zostały zebrane w Tabeli nr 2, zamieszczonej na stronie nr 14.

Tabela nr 2. Struktura ofert pracy wg zawodów

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy
1.	522107	Sprzedawca	284
2.	419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	259
3.	914103	Robotnik gospodarczy	221
4.	832101	Kierowca samochodu osobowego	175
5.	343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	95
6.	514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	81
7.	832302	Kierowca samochodu ciężarowego	51
8.	512201	Kucharz	45
9.	341504	Telemarketer	42
10.	744301	Cholewkarz	41
11.	241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	40
12.	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	35
13.	413103	Magazynier	34
14.	341503	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny)	33
15.	712102	Murarz	32

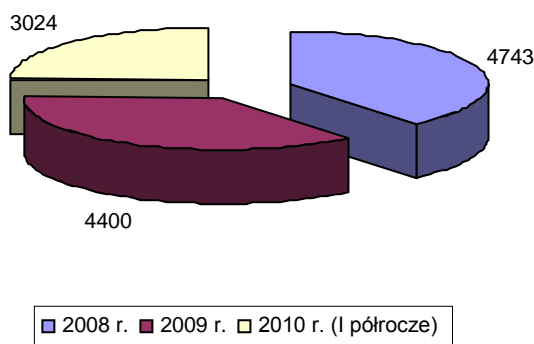
Na podstawie Załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” w mieście i gminie Radom pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku. Powyższe zawody generują 48,54% wszystkich ofert pracy, jakie napłynęły do PUP w Radomiu.

Jednym z najistotniejszych warunków poprawy sytuacji na rynku pracy jest nieustanny napływ nowych ofert zatrudnienia. W pierwszym półroczu 2010 roku na terenie miasta i gminy Radom pozyskano 3024 oferty pracy. Dla porównania: w 2008 roku pozyskano 4743 oferty (z czego 2916 w I półroczu), w 2009 roku 4400 ofert zatrudnienia (z czego 2775 w I półroczu).

Powyższe dane zostały zestawione na Wykresie nr 6 zamieszczonym poniżej.

Wykres nr 6

**Liczba ofert pracy
pozyskanych na przestrzeni
2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku**

Wykres sporządzony na podstawie danych PUP Radom

Szczegółowa analiza oraz doświadczenie wskazuje, że oferty w zawodach: Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych), Sprzedawca, Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich) w większości dotyczą subsydiowanych miejsc pracy. Zapotrzebowanie na w/w profesje wynika w większej mierze z dogodnej dla pracodawcy formy aktywizacji osób bezrobotnych, jaką jest staż, niż rzeczywistej liczby wolnych miejsc pracy. Warto przy tym zaznaczyć, że w każdym z czołowych zawodów biorąc pod uwagę ilość napływu ofert pracy nie ma zawodu do wykonywania którego byłoby konieczne wykształcenie wyższe. Systematycznie rośnie zapotrzebowanie na pracowników posiadających kwalifikacje zawodowe na poziomie przynajmniej średnim. Nadal jednak pracodawcy zgłaszają wiele ofert dla osób posiadających podstawowe umiejętności. Bez wątpliwa ważnym spostrzeżeniem jest duża powtarzalność pozycji jakie zajmują aktualnie, a także w ostatnich latach zawody notujące wysoki poziom napływu ofert w konfrontacji z zawodami charakteryzującymi się najwyższym poziomem bezrobocia.

5. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Właściwa interpretacja danych wymaga zapoznania się z definicją wskaźnika intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów (wyjaśnienie zostało przytoczone poniżej).

***W – Wskaźnik intensywności deficytu lub nadwyżki zawodów
(iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy
w danym zawodzie zgłoszonych w danym roku do średniej
miesięcznej napływu bezrobotnych w danym zawodzie
w takim samym okresie)***

5.1 ZAWODY DEFICYTOWE

***Przez zawód deficytowy rozumiemy taki zawód, na który
występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób
poszukujących pracy w tym zawodzie.***

$$W > 1,1$$

Analiza powyższego wskaźnika wykazała, że w pierwszym półroczu 2010 roku do zawodów deficytowych zaliczyliśmy między innymi te przedstawione w Tabeli nr 3, umieszczonej na stronie nr 17.

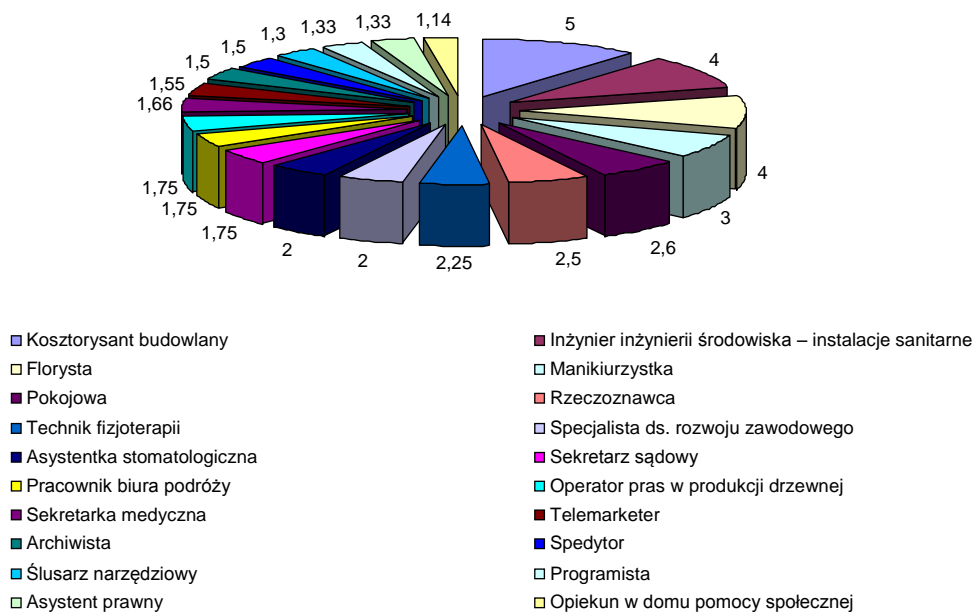
Tabela nr 3. Ranking zawodów deficytowych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	311201	Kosztorysant budowlany	5,0
2.	214208	Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne	4,0
3.	347101	Florysta	4,0
4.	514104	Maniurzystka	3,0
5.	913203	Pokojowa (w hotelu)	2,6
6.	341702	Rzecznawca	2,5
7.	322402	Technik fizjoterapii	2,25
8.	241305	Specjalista ds. rozwoju zawodowego	2,0
9.	322301	Asystentka stomatologiczna	2,0
10.	343107	Sekretarz sądowy	1,75
11.	422103	Pracownik biura podróży	1,75
12.	814103	Operator pras w produkcji drzewnej	1,75
13.	343102	Sekretarka medyczna	1,66
14.	341504	Telemarketer	1,55
15.	243101	Archiwista	1,5
16.	342204	Spedytor	1,5
17.	722206	Ślusarz narzędziowy	1,3
18.	213201	Programista	1,33
19.	242901	Asystent prawny	1,33
20.	346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,14

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan na koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Wykres nr 7

Ranking zawodów deficytowych

Wykres sporządzony na podstawie Tabeli T-I/P-4

Sytuacja na lokalnym rynku pracy jest trudna. Najwyższy poziom średniego miesięcznego deficytu generuje zawód: Kosztorysant budowlany (5,0). Wysokie miejsce w rankingu zajmują również zawody: Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne (4,0), Florysta (4,0), Maniurzystka (3,0), Pokojowa (2,6) oraz Rzeczoznawca (2,5).

Należy zauważyć, że zawód Pokojowa (w hotelu) jeszcze w zeszłym roku wykazywał nadwyżkę.

W powyższym zestawieniu nie zostały uwzględnione zawody w przypadku, których wartość wskaźnika deficytu osiągnęła poziom maximum (MAX). Oznacza to, że pracodawcy zgłoszyli zapotrzebowanie w danym zawodzie, jednak w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Radomiu nie figurowali bezrobotni posiadający takie kwalifikacje. Do wyżej wymienionych profesji należeli: Bukieciarz, Diagnosta samochodowy, Statystyk, Inżynier technologii żywności, Refleksjolog, Fotoreporter oraz wiele innych.

5.2 ZAWODY NADWYŻKOWE

Przez zawód nadwyżkowy rozumiemy taki zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

$$W < 0,9$$

W przypadku zawodów nadwyżkowych odnotowuje się spadek podaży siły roboczej. Nadwyżka siły roboczej dotyczy zawody o różnym poziomie wykształcenia. Najwyższy wskaźnik intensywności dotyczy takich profesji jak: Konserwator budynków (0,88), Wulkanizator (0,85), Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych) (0,84), Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych) (0,75), Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich) (0,73), Kaletnik (072) oraz wiele innych, które zostały zebrane w Tabeli nr 4 znajdującej się na stronie nr 20.

Należy zauważyć, że zawody: Specjalista do spraw projektów/programów unijnych oraz Konstruktor odzieży jeszcze w 2009 roku wykazywały deficytowość.

W Tabeli nr 4, która znajduje się na stronie nr 20 nie uwzględniono zawodów o intensywności nadwyżki równej „0” czyli takiej, dla których w analogicznym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy. Pracodawcy nie byli więc zainteresowani zatrudnieniem osób poszukujących pracy w takich zawodach jak: Architekt wnętrz, Biotechnolog, Specjalista ochrony środowiska, Pedagog szkolny, Lektor języka niemieckiego, Pomoc farmaceutyczna oraz wiele innych.

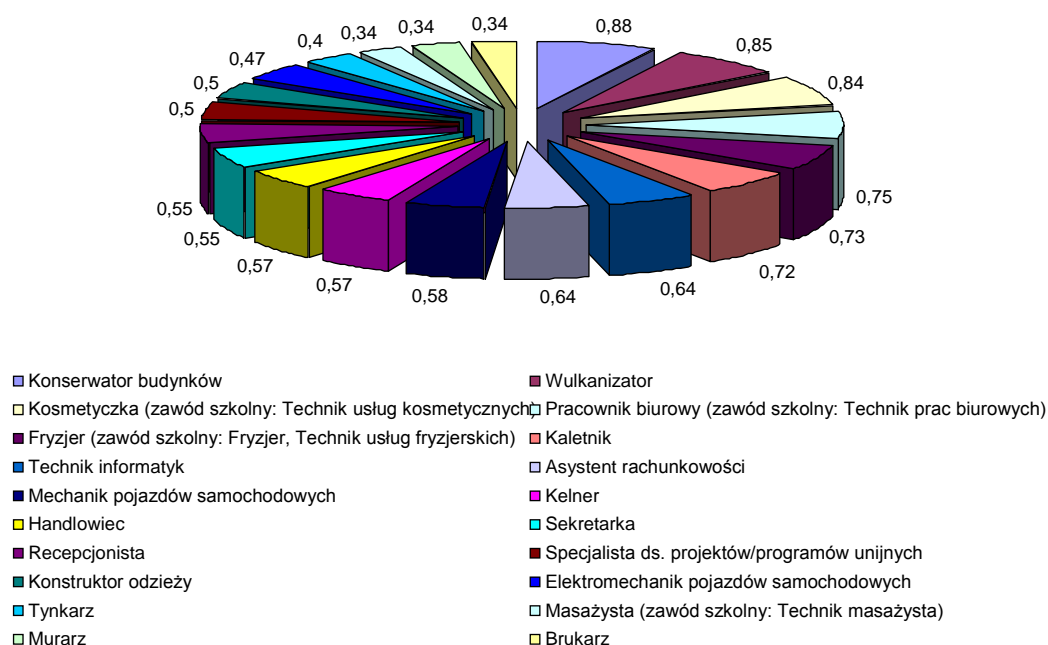
Tabela nr 4. Ranking zawodów nadwyżkowych

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	712901	Konserwator budynków	0,88
2.	823104	Wulkanizator	0,85
3.	815103	Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)	0,84
4.	419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	0,75
5.	514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	0,73
6.	744202	Kaletnik	0,72
7.	312102	Technik informatyk	0,64
8.	412102	Asystent rachunkowości	0,64
9.	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0,58
10.	512302	Kelner	0,57
11.	341501	Handlowiec	0,57
12.	411101	Sekretarka	0,55
13.	422201	Recepcjonista	0,55
14.	241922	Specjalista ds. projektów/programów unijnych	0,5
15.	743502	Konstruktor odzieży	0,5
16.	724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,47
17.	713302	Tynkarz	0,4
18.	322401	Masażysta (zawód szkolny: Technik masażyста)	0,34
19.	712102	Murarz	0,34
20.	712401	Brukarz	0,34

Na podstawie tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stan pod koniec pierwszego półrocza 2010 roku.

Wykres nr 8

Ranking zawodów nadwyżkowych

Wykres sporządzony na podstawie Tabeli T-I/P-4

5.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Zawodami zrównoważonymi są te, w których do Powiatowego Urzędu Pracy w analizowanym okresie wpływa podobna ilość ofert w stosunku do liczby rejestrujących się bezrobotnych.

$$0,9 \leq W \leq 1,1$$

Analiza wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wykazała, że na radomskim rynku pracy, zawodami zrównoważonymi były: Architekt krajobrazu, Pośrednik w obrocie nieruchomościami, Rzeczoznawca majątkowy, Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, Specjalista do spraw reklamy, Laborant chemiczny, Ratownik medyczny, Bibliotekarz, Pomoc kuchenna, Goniec, Tapicer meblowy. Dla w/w wskaźnik intensywności przyjął wartość 1.

Należy zwrócić uwagę na zawody: Operator myjni, Pośrednik w obrocie nieruchomościami, Rzeczoznawca majątkowy oraz Salowa ponieważ jeszcze w 2009 roku należały do zawodów deficytowych. Natomiast zawody: Pomoc kuchenna oraz Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji) w poprzednim roku wykazywały nadwyżkę.

6. WNIOSKI

„Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla miasta i gminy Radom dotyczący pierwszego półrocza 2010 roku, który macie Państwo przed sobą, pokazał, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest nadal bardzo trudna. Stopa bezrobocia ma wciąż wartość dwucyfrową, sięgającą ponad 20%. W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy pozostaje prawie 20 tysięcy zarejestrowanych osób bezrobotnych. Przeglądając dane opracowane przez Główny Urząd Statystyczny stwierdzamy że wskaźniki opisujące problem bezrobocia w Polsce oraz w województwie mazowieckim są znacznie niższe i oscylują wokół wartości 10%.

Problem bezrobocia jest bardzo złożony i należy pamiętać, że analiza ilościowa nie jest w stanie w pełni go oddać. Podstawą do opracowania niniejszego raportu są dane pochodzące z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy Radomiu, dotyczące bezrobotnych oraz ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie objąć analizą osób faktycznie nie pracujących, które nie są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku ofert pracy. Nie jesteśmy w stanie ocenić ile ofert nie trafiło do urzędów pracy. Kolejna sprawa to klasyfikacja zawodów i specjalności, która jest bardzo rozbudowana. Do Powiatowego Urzędu Pracy trafiają również oferty z tzw. wtórnego rynku pracy. Te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do PUP. Kwalifikacje zawodowe wielu osób bezrobotnych dezaktualizują się. Znaczna część beneficjentów Powiatowego Urzędu Pracy nie jest zainteresowana podjęciem zatrudnienia czego konsekwencją jest wyrejestrowanie z ewidencji.

Pomimo wszelkich nieścisłości oraz wątpliwości opracowanie „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dotyczące lokalnego rynku pracy jest bardzo ważnym i przydatnym elementem, ponieważ stanowi bogate źródło informacji dla zainteresowanych osób. Obrazuje sytuację oraz może stać się podstawą do kreowania działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu.

W ostatnim rozdziale opracowania „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla miasta i gminy Radom dotyczącym pierwszego półrocza 2010 roku staramy się podsumować sytuację panującą na lokalnym rynku pracy.

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzamy, że:

1. W pierwszym półroczu 2010 roku, w mieście i gminie Radom odnotowaliśmy spadek stopy bezrobocia z 22,3% (styczeń 2010 rok) do 20,7% (czerwiec 2010 rok). Jak łatwo obliczyć wartość ta uległa zmniejszeniu o 1,6%.
2. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Radomiu, na koniec badanego okresu zmniejszyła się w stosunku do grudnia 2009 roku z 19959 do 19324 osób bezrobotnych. Jest to spadek o ponad 600 osób.
3. Bezrobocie w mieście i gminie Radom dotyka przede wszystkim mężczyzn. Kobiety stanowią 48,1% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.
4. Najbardziej sfeminizowane zawody to: Sprzedawca, Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych) oraz Obuwnik przemysłowy.
5. Najliczniejsza grupa bezrobotnych to: Sprzedawcy, Robotnicy budowlani, Pracownicy biurowi (zawód szkolny: Technik prac biurowych). Bardzo dużą grupę stanowią również bezrobotni bez zawodu.
6. Największa liczba bezrobotnych absolwentów posiadała zawód: Sprzedawca, Ekonomista, Specjalista zastosowań informatyki oraz Specjalista administracji publicznej. Bardzo dużą grupę stanowili absolwenci nie posiadający zawodu.
7. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to między innymi: Sprzedawca, Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych), Obuwnik przemysłowy, Sprzątaczką oraz Szwaczka.
8. W pierwszym półroczu 2010 roku pozyskano 3024 oferty pracy (w adekwatnym okresie 2009 roku liczba ta wyniosła 2775 oferty). Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu odnotował wzrost liczby ofert zatrudnienia o 249 sztuki.
9. Największa liczba ofert pracy jest skierowana do: Sprzedawców, Pracowników biurowych (zawód szkolny: Technik prac biurowych), Robotników gospodarczych oraz Pracowników administracyjnych (zawód szkolny: Technik administracji). W zestawieniu uwzględniono również oferty pracy subsydiowanej czyli staże.
10. Zawody nadwyżkowe, czyli takie na które było mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy, to między innymi: Konserwator budynków, Wulkanizator, Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych), Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac

biurowych), Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich). Jednocześnie zawody Specjalista do spraw projektów/programów unijnych oraz Konstruktor odzieży jeszcze w 2009 roku wykazywały deficytowość.

11. Zawody deficytowe czyli te na które było wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy, to między innymi: Kosztorysant budowlany, Inżynier inżynierii środowiska – instalacje sanitarne, Florysta, Manikiurzystka.

Jednocześnie zawód Pokojowa (w hotelu) jeszcze w 2009 roku należał do nadwyżkowych.

12. Zawody zrównoważone to między innymi: Architekt krajobrazu, Pośrednik w obrocie nieruchomościami, Rzeczoznawca majątkowy, Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, Specjalista do spraw reklamy, Laborant chemiczny, Ratownik medyczny, Bibliotekarz, Pomoc kuchenna, Goniec, Tapicer meblowy.

Jednocześnie zawody: Operator myjni, Pośrednik w obrocie nieruchomościami, Rzeczoznawca majątkowy oraz Salowa jeszcze w 2009 roku należały do zawodów deficytowych. Natomiast zawody: Pomoc kuchenna oraz Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji) w poprzednim roku wykazywały nadwyżkę.

Ostatni element „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” dla miasta i gminy Radom za pierwsze półrocze 2010 roku, to zestawienie 22 zawodów, które były najbardziej poszukiwane przez lokalnych pracodawców. Lista ta została sporządzona na podstawie danych zebranych przez Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu. Profesje zostały uszeregowane w sposób alfabetyczny.

1. Blacharz dekarz
2. Cholewkarz
3. Diagnosta samochodowy
4. Ekonomista
5. Fizjoterapeuta
6. Handlowiec
7. Kierowca samochodu ciężarowego C+E
8. Kosmetyczka
9. Księgowa (samodzielna)

10. Kucharz (z doświadczeniem)
11. Lakiernik samochodowy
12. Magazynier
13. Mechanik pojazdów samochodowych
14. Monter instalacji sanitarnych
15. Piekarz
16. Pracownik biurowy
17. Pracownik ogólnobudowlany
18. Psycholog
19. Robotnik gospodarczy
20. Sprzedawca
21. Ślusarz - narzędziowy
22. Tapicer

SPIS WYKRESÓW:

Wykres nr 1: Stopa bezrobocia w mieście i gminie Radom na przestrzeni 2008, 2009 oraz pierwszego półrocza 2010 roku.	6
Wykres nr 2: Stopa bezrobocia w Polsce na przestrzeni 2008, 2009 oraz pierwszego półrocza 2010 roku.	7
Wykres nr 3: Stopa bezrobocia w województwie mazowieckim na przestrzeni 2008, 2009 oraz pierwszego półrocza 2010 roku	8
Wykres nr 4: Stopa bezrobocia w pierwszym półroczu 2010 roku (Polska, województwo mazowieckie, powiat radomski oraz miasto i gmina Radom).	9
Wykres nr 5: Zawody o najwyższym udziale wśród osób długotrwale bezrobotnych	13
Wykres nr 6: Liczba ofert pracy na przestrzeni 2008, 2009 oraz w pierwszym półroczu 2010 roku w mieście i gminie Radom	15
Wykres nr 7: Ranking zawodów deficytowych	18
Wykres nr 8: Ranking zawodów nadwyżkowych	21

SPIS TABEL:

Tabela nr 1: Struktura bezrobotnych według zawodów	11
Tabela nr 2: Struktura ofert pracy według zawodów	14
Tabela nr 3: Ranking zawodów deficytowych	17
Tabela nr 4: Ranking zawodów nadwyżkowych	20

Sporządził:

Postuła Agnieszka
Wojnarski Piotr
Ziembicki Stefan